

XXI ЗИМОВІ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ. ВАНКУВЕР 2010

Національний
олімпійський комітет
України

КИЇВ – 2009

Булатова М. М., Ермолова В. М., Белокуров Д. В. XXI зимові Олімпійські ігри. Ванкувер 2010 / — К.: 2009. — 60 с.

У навчальному посібнику розкрито особливості підготовки та проведення XXI зимових Олімпійських ігор. Посібник знайомить читачів із символами, церемонією та організацією Ігор; особливостями проведення естафети олімпійського вогню; видами спорту, що увійшли до олімпійської програми; календарем олімпійських змагань; унікальними спортивними спорудами; проблемами організації та проведення Олімпійських ігор; історією та сьогоденням Канади.

Для учнів, учителів загальноосвітніх шкіл та широкого загалу читачів, які цікавляться олімпійським спортом.

Авторський колектив:
БУЛАТОВА М. М. (керівник), ЕРМОЛОВА В. М., БЕЛОКУРОВ Д. В.

Видано на замовлення Національного олімпійського комітету України

© Національний олімпійський комітет України, 2009
© Олімпійська академія України, 2009

Зміст

Передмова.	5
XXI зимові Олімпійські ігри (Ванкувер, 12—28 лютого 2010 р.)	7
Символи, церемонії і організація XXI зимових Олімпійських ігор	11
Канада	33
Спортсмени України на XXI зимових Олімпійських іграх	43
Перевір себе	45

Дорогі друзі!

Ще зовсім недавно ми з вами подорожували незвичайною країною — Китаєм, знайомилися з її історією, культурою, традиціями та звичаями Піднебесної Імперії. Але наша головна зупинка була в Пекіні — столиці Ігор XXIX Олімпіади.

Тепер пропонуємо вам не менш захоплюючу мандрівку до Північної Америки — Канади. Країни озер, трьох океанів та родоначальників хокею.

12 лютого 2010 року в одному з найбільших міст Канади — у Ванкувері — запалає олімпійський вогонь XXI «білої» Олімпіади.

А щоб добре підготуватися до найважливішої зимової спортивної події чотирьохріччя, відчутти себе причетним до фантастичного свята, пропоную зануритися в захоплюючі історії та переглянути яскраві ілюстрації цього посібника.

Бажаю вам цікавої подорожі олімпійським Ванкувером та запрошую у чарівний і непередбачуваний світ Його Величності Спорту!

З повагою,

Президент Національного
олімпійського комітету України,
Олімпійський чемпіон

Сергій Бубка

Передмова

Олімпійський спорт — надзвичайне явище в історії людства. Кульмінаційною подією його є об'єднання спортсменів світу на великому спортивному святі — Олімпійських іграх.

У 1924 р. у французькому містечку Шамоні, за рішенням Міжнародного олімпійського комітету, були проведені змагання із зимових видів спорту під назвою «Міжнародний спортивний тиждень з приводу VIII Олімпіади». Саме ці змагання увійшли в історію олімпійського руху як I зимові Олімпійські ігри. З того часу зимові Олімпійські ігри стали невід'ємною складовою олімпійського спорту.

Національний олімпійський комітет України і Олімпійська академія України приділяють велику увагу впровадженню освітніх програм.

Стало вже доброю традицією ініційоване ними видання книг, присвячених проведенню Олімпійських ігор.

Сторінки цієї книги запрошують тебе у цікаву мандрівку до гостинного канадського міста Ванкувер, яке вибороло право на організацію та проведення XXI зимових Олімпійських ігор 2010 р. Ти маєш нагоду ознайомитися із символами, церемонією та організацією Ігор; особливостями проведення естафети олімпійського вогню; видами спорту, що увійшли до олімпійської програми; календарем олімпійських змагань; унікальними спортивними спорудами; проблемами організації та проведення Олімпійських ігор; історією та сьогоденням Канади.

Цікавою інформацією поділись із рідними та друзями. Набуті знання можна перевірити, відповідаючи на запитання, уміщені в книзі.

Не забувай, що гармонія особистості — це поєднання тілесної краси, інтелекту та сили духу.

З повагою,

Президент
Олімпійської академії України

Марія Булатова

XXI зимові Олімпійські ігри (Ванкувер, 12—28 лютого 2010 р.)

Коли?

XXI зимові Олімпійські ігри відбудуться у місті Ванкувер з 12 по 28 лютого 2010 року. Проведенню Ігор передували сім років напруженої підготовки після того, як Міжнародний олімпійський комітет вирішив обрати Ванкувер столицею зимових Олімпійських ігор. Ігри триватимуть 16 днів і привернуть увагу всього людства до майстерних виступів лицарів зимових видів спорту.

Церемонія відкриття Ігор розпочнеться 12 лютого 2010 року о 18 годині за часом тихоокеанського узбережжя. Під час видовищної церемонії відкриття Ігор запалає олімпійський вогонь у Ванкувері та Вістлері, який буде палати над спортивними аренами протягом 16 днів змагань і зігрівати серця спортсменів та вболівальників усього світу.

Церемонія закриття Ігор відбудеться 28 лютого 2010 року.

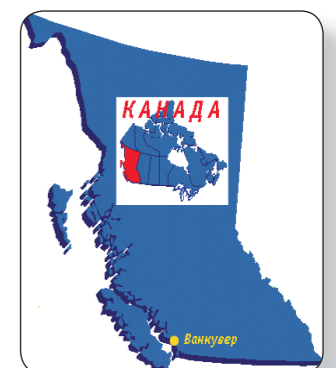
У цей незабутній день Олімпійський прапор буде передано представникам Сочі — міста, де відбудуться наступні зимові Олімпійські ігри 2014 р.

Що?

До програми офіційних змагань зимових Олімпійських ігор 2010 року увійшло 15 видів спорту. Протягом 16 днів буде розіграно 86 комплектів олімпійських медалей. Міжнародний олімпійський комітет вирішив увести до програми XXI зимових Олімпійських ігор новий вид змагань з фристайлу — скі-крос.

Де?

Ігри відбудуться у місті Ванкувер. Місто розташоване на західному узбережжі Канади на площі 114 км² і є найбільшим у провінції Британська Колумбія та третім за розмірами містом Канади (після Торонто і Монреалю). Населення Ванкувера перевищує 600 000 мешканців. У Великому Ванкувері з урахуванням 20 передмість проживає більше 2 млн мешканців. Столиця провінції Британська Колумбія — місто Вікторія — розташоване на окремому острові Ванкувер.

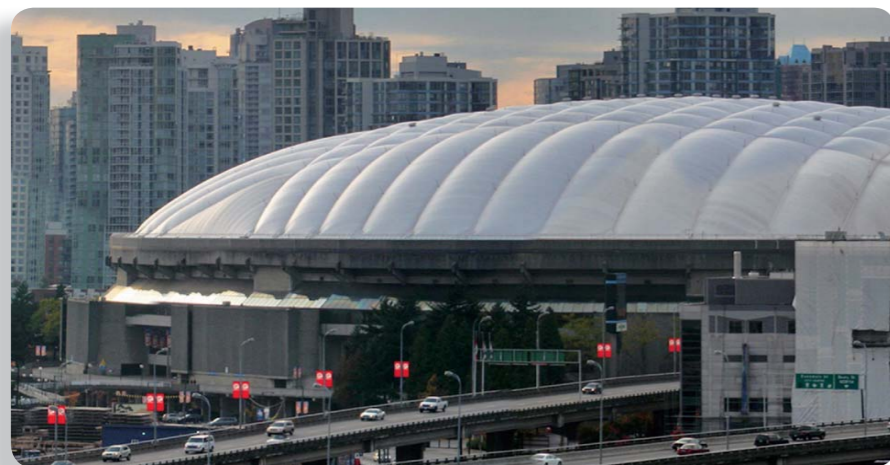

Ігри проводить організаційний комітет міста-господаря. У Ванкувері — це VANOC (скорочення з англійської) — Ванкуверський організаційний комітет XXI зимових Олімпійських ігор. Він відповідає за планування, організацію, фінансування й технічне супроводження Ігор 2010 року. Оргкомітет VANOC установив взаємовигідні партнерські відносини на основі загальних цінностей з метою залучення коштів для успішного проведення XXI зимових Олімпійських ігор і фінансової підтримки спорту. До числа головних міжнародних партнерів Олімпійських ігор у Ванкувері належать компанії Coca-Cola, Atos Origin, GE, McDonald's, Omega, Panasonic, Samsung і Visa.

Національними партнерами Ігор Олімпіади стали канадські компанії Bell Canada, HBC, RBC Financial Group, GM Canada, Petro-Canada та RONA.

До числа офіційних спонсорів Ігор належать компанії Air Canada, BC Hydro, Bombardier Inc, the British Columbia Lottery Corporation, Canadian Pacific, the Insurance Corporation of British Columbia, Jet Set Sports, Ricoh Canada Inc., the Royal Canadian Mint і Teck Cominco Limited.

Головними спонсорами естафети олімпійського вогню 2010 стали компанії Coca-Cola і RBC Financial Group.

Головна спортивна арена "Бі-Сі Плейс" стане місцем проведення урочистих церемоній відкриття та закриття XXI зимових Олімпійських ігор 2010 р.

Чому саме Ванкувер?

Щоб здобути право на проведення Олімпійських ігор, місто-організатор повинне відповідати усім критеріям, затвердженим Міжнародним олімпійським комітетом. До них відносять наявність відповідної спортивної інфраструктури, транспорту, комфортних умов проживання для спортсменів і гостей, заходів із захисту довкілля, бажання місцевої влади і жителів провести Ігри в країні, значного рівня технічного прогресу, відповідної системи охорони здоров'я, гарантованого рівня безпеки тощо.

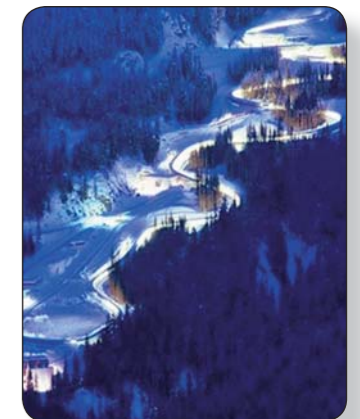
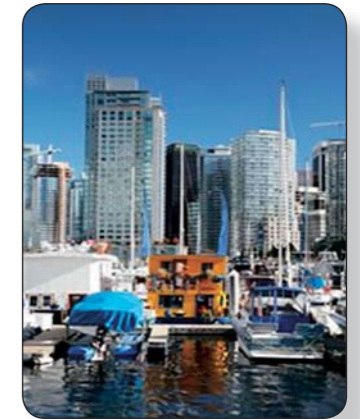
Олімпійська асоціація Канади розглядала трьох претендентів на проведення зимових Олімпійських ігор 2010 року: Ванкувер, Калгарі, що приймав зимові Олімпійські ігри 1988 року, та Квебек, що поступився правом приймати зимові Олімпійські ігри 2002 року. 3 грудня 1998 року більшістю голосів Олімпійської асоціації Канади Ванкувер було обрано містом-претендентом на проведення XXI зимових Олімпійських ігор. З того часу місто розпочало підготовку до змагання за право приймати Ігри.

Право бути столицею XXI зимових Олімпійських ігор виборювали корейське місто Пхенчхан, австрійський Зальцбург та канадський Ванкувер. 2 липня 2003 року у Празі (Чехія) на 115-й сесії Міжнародного олімпійського комітету було вирішено обрати Ванкувер столицею зимових Олімпійських ігор. Результати голосування щодо вибору міста-господаря зимових Ігор 2010 року оголосив нещодавно обраний Президент МОК Жак Рогге.

Гасло

Гасла Ігор оприлюднили 25 вересня 2008 року.

"With glowing hearts" — "З палаючими серцями" — ці рядки з національного гімну добре знайомі кожному англомовному громадянину Канади. Французький слоган Ігор "Des plus brillants exploits" — "До блискучих подвигів" — відрізняється від англійського. Однак і він взятий із національного гімну і так само відображає прагнення до найвищої мети та виключну мужність учасників Олімпійських та Паралімпійських ігор. Використання висловів із обох мов символізують єдність багатонаціонального населення Канади, яке мешкає у країні кленового листка та спілкується рівноправними державними мовами — англійською та французькою.

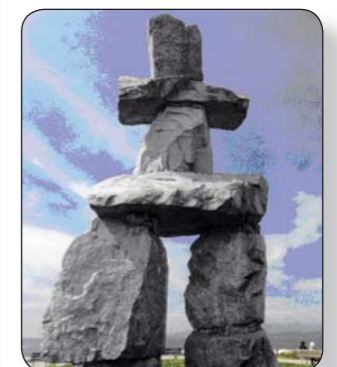
Символи, церемонії і організація XXI зимових Олімпійських ігор

Емблема

Іланаак став емблемою Олімпійських ігор 2010 року. Він уособлює скелю, складену з п'яти каменів олімпійських кольорів. Іланаак мовою народності інуїт означає друг.

В емблемі кожен камінь спирається на інший, щоб скріплювати і підтримувати всю конструкцію. Це є символом того, що сила Іланаака базується на взаємодії всіх частин, так само як Олімпійські ігри зміцнює єдність атлетів.

Авторами емблеми стали Єлена Рівера Мак-Грегор і Гонсало Алаторре, представники дизайнерської фірми Rivera Design Group. Цікаво, що емблема схожа на хокейного воротаря і не містить елементів снігу, криги та кленового листа.

Піктограми

У змаганнях міжнародного рівня, таких як Олімпійські ігри, піктограми є мовою, зрозумілою всім людям. Вони використовуються для ідентифікації олімпійських видів спорту і допомагають глядачам знайти інформацію про них. Кожна з піктограм позначає один з олімпійських видів спорту: біатлон, бобслей, гірськолижний спорт, керлінг, ковзанярський спорт, лижне двоборство, лижні перегони, стрибки з трампліна, санний спорт, скелетон, сноубординг, фігурне катання на ковзанах, фрістайл, хокей на льоду, шорт-трек.

Медалі

Постачальником золота, срібла і бронзи для олімпійських медалей Оргкомітет XXI зимових Олімпійських ігор обрав офіційного спонсора Ігор гірничодобувну компанію "Тек Комінко". Її головний управляючий Джон Ферлонг зазначив, що олімпійські медалі як вищий символ спортивної досконалості, виготовлені компанією, будуть блискучим зразком канадської гірничодобувної промисловості. Дизайн медалей, а також їх виготовлення здійснюють спільно Оргкомітет Ігор, компанія "Тек Комінко" і Королівський Канадський монетний двір.

Смолоскип

За допомогою смолоскипа олімпійський вогонь потрапляє з Олімпії — місця проведення стародавніх Олімпійських ігор, до міста, де відбуваються наступні Ігри. Для кожних Олімпійських ігор створюють новий смолоскип, який відповідає традиціям країни, що проводить змагання.

13 лютого 2008 року на гірському курорті Вістлер на урочистій церемонії Оргкомітет XXI зимових Олімпійських ігор (VANOC) презентував олімпійський смолоскип і форму учасників олімпійської естафети.

Дизайн смолоскипа розробили спеціалісти із канадської аерокосмічної корпорації "Бомбардье". Він виготовлений із алюмінію та сталі і важить 1,6 кг. Один з його декоративних елементів — дві поглиблені полоси, які проходять уздовж усього корпусу 94-сантиметрового смолоскипа і символізують лижний слід. У верхній третині смолоскипа вміщено отвір у формі кленового листка, через який до полум'я буде надходити повітря. Він спроектований таким чином, щоб витримати температурні умови протягом усієї естафети: від м'якого клімату острова Ванкувер до арктичних морозів на канадській військовій базі Алерт. Кожний смолоскип розрахований на горіння протягом 12 хвилин, а всього для маршруту естафети олімпійського вогню виготовлять 12 тисяч таких смолоскипів.

На церемонії презентації Жак Рогге, Президент МОК, підкреслив: "Дизайн олімпійського смолоскипа вельми важливий. Адже смолоскип — колиска олімпійського вогню, символ надії, високих спортивних досягнень, дружби і поваги".

Естафета олімпійського вогню

Перед відкриттям Олімпійських ігор олімпійський вогонь запалюють в Олімпії (Греція) — місці проведення стародавніх Олімпійських ігор. Потім тисячі бігунів переносять його до олімпійського стадіону міста-господаря. Ця традиція символізує добру волю і єдність націй.

Факелоносці обираються містами, через які пролягає естафета, міжнародними спортивними федераціями й фінансовими партнерами естафети. Вибір обговорюють на міжнародному рівні з урахуванням таких критеріїв: особисті заслуги та внесок у поширення олімпійського духу й ідей миру.

Для XXI зимових Олімпійських ігор олімпійський вогонь буде запалено в Олімпії 22 жовтня 2009 року за 106 днів до дня їхнього відкриття. Оргкомітет Ігор, враховуючи чисельні акції протесту під час естафети олімпійського вогню Ігор XXIX Олімпіади 2008 року в Пекіні, вирішив провести естафету тільки територією Канади. Це буде найдовший маршрут естафети олімпійського вогню територією однієї країни. Місто Вікторія стане відправною точкою мандрівки олімпійського вогню канадською землею. Вогонь подолає близько 45 000 км і побуває в 1 000 містах і населених пунктах Канади включно із крайньою північною постійно населеною точкою планети — Алертом, що розташований усього за 900 км до Північного полюса. Туди смолоскип доставлять літаком. Окрім подорожування землею і повітрям, олімпійський вогонь також буде переміщатись водою. Загалом естафета охоплює 13 етапів.

Учасниками естафети стануть близько 12 000 осіб. Свій шлях естафета завершить біля олімпійської чаші на головній спортивній арені Ванкувера — стадіоні "Бі-Сі Плейс" 12 лютого 2010 року. До речі, уперше чашу олімпійського вогню встановлять у закритому приміщенні.

Форма учасників естафети олімпійського вогню

Відповідно до вимог Міжнародного олімпійського комітету у спортивній формі учасників смолоскипової естафети переважає білий колір. На ній зображені олімпійські кільця, емблема Олімпійських ігор, логотип смолоскипової естафети та логотипи її партнерів. Використання комерційних символів на формі заборонено.

Основним кольором форми учасників естафети олімпійського вогню XXI зимових Олімпійських ігор є білий як символ миру та надії. Водночас моделі мають елементи яскраво-синіх і зелених кольорів, що символізують зимовий ландшафт Канади від блакитного океанського узбережжя Ванкувера до гірських висот Вістлера. Червоний колір рукавичок з кленовим листком уособлює символ Канади.

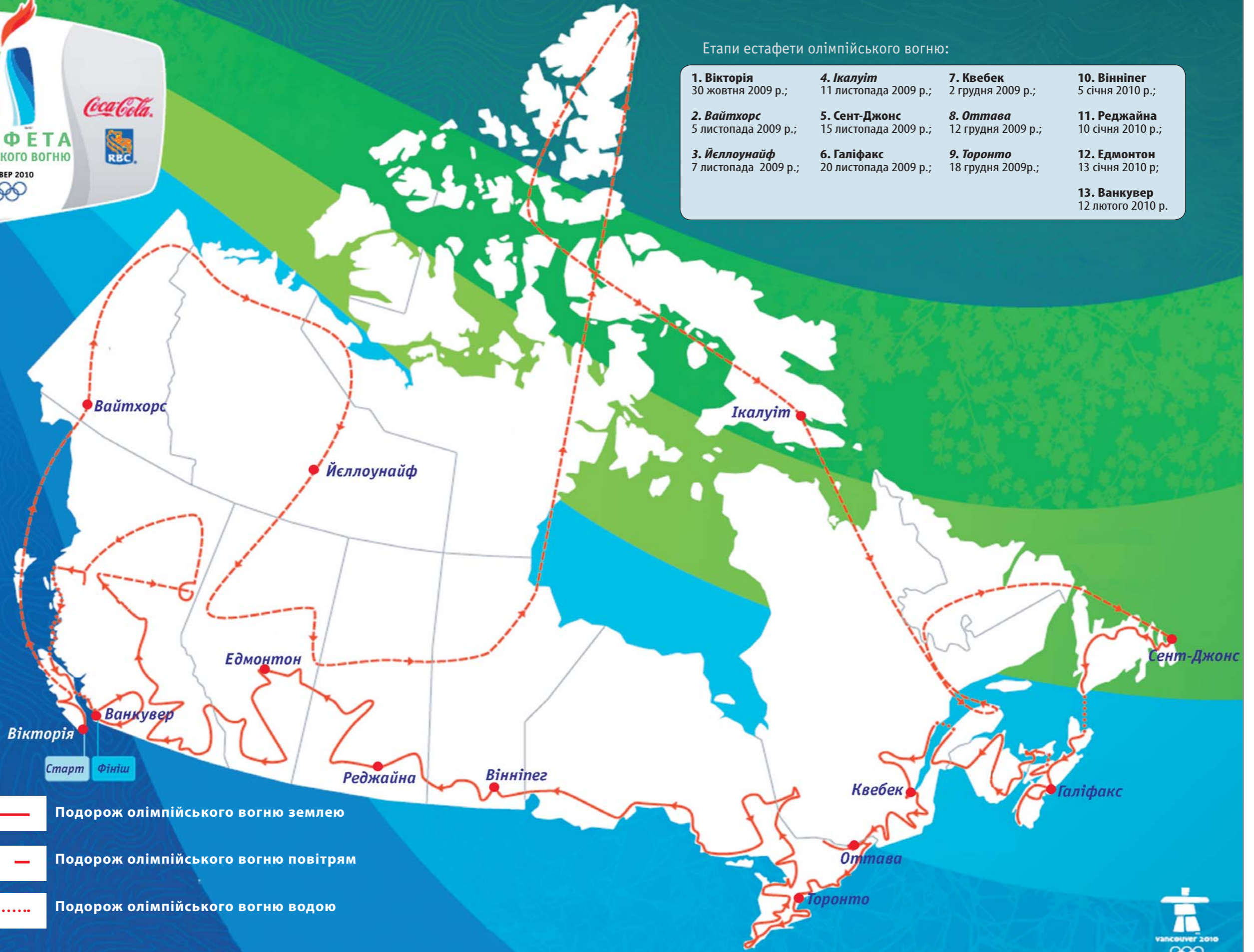
До комплекту форми належать куртка, штани, пуловер, шапочка та рукавички. Учасники ескорту та обслуговуючий персонал естафети матимуть свої моделі форми.

Етапи естафети олімпійського вогню:

1. Вікторія 30 жовтня 2009 р.;	4. Ікалуїт 11 листопада 2009 р.;	7. Квебек 2 грудня 2009 р.;	10. Вінніпег 5 січня 2010 р.;
2. Вайтхорс 5 листопада 2009 р.;	5. Сент-Джонс 15 листопада 2009 р.;	8. Оттава 12 грудня 2009 р.;	11. Реджайна 10 січня 2010 р.;
3. Йеллоунайф 7 листопада 2009 р.;	6. Галіфакс 20 листопада 2009 р.;	9. Торонто 18 грудня 2009 р.;	12. Едмонтон 13 січня 2010 р.;
			13. Ванкувер 12 лютого 2010 р.

Старт Фініш

- Подорож олімпійського вогню землею
- Подорож олімпійського вогню повітрям
- Подорож олімпійського вогню водою

XXI зимові Олімпійські ігри. Ванкувер 2010

Міга — легендарний морський ведмедик

Куатчі — бігфут ("снігова людина"), вихідець із таємничих лісів Канади

Сумі — "дух тварин". Його ім'я походить від "Сумеш", що у перекладі з салішської мови означає "дух, що охороняє"

Талісмани

Офіційними талісманами XXI зимових Олімпійських ігор обрані троє звіряток — Міга, Куатчі та Сумі. Це легендарні герої народів західного узбережжя Канади. Вони — символи зв'язку і спорідненості світу людей, тварин і духів. Талісмани уособлюють найбільш шанованих у Канаді тварин: китів-орків, ведмедів та громових птахів, які водночас є персонажами творів різноманітних жанрів канадського мистецтва. Кит-орка — мандрівник і охоронець моря, ведмідь — втілення сили і дружби, громовий птах — наймогутніше надприродне створіння, яке народжує грім плесканням своїх крил.

Міга — легендарний морський ведмедик, наполовину — кит-орка, наполовину — білий барібал, який мешкає біля острова Ванкувер, поблизу Тофіно (Британська Колумбія). Улітку Міга бавиться на хвилях з місцевими любителями серфінгу. Проте взимку, мандруючи берегами Ванкувера, шукає пригод. Спостерігаючи за людьми, які спускаються із засніжених гір на сноубордах, мріє також опанувати цим видом спорту. Невдовзі мрія здійснилася і сноубординг став його улюбленим видом спорту.

На створення образу ведмедика авторів надихнули легенди народів, які мешкають на північно-західному узбережжі Канади. Легенди розповідають про китів-орків, які перетворилися на кермодських ведмедів, коли вийшли з води на сушу. За цими легендами кермодські ведмеді відомі як ведмеді-духи, що отримали біле забарвлення від ворона на згадку людям про льодовий період. Кити-орки — теж герої народних сказань, яких ушановують народи західного узбережжя Тихого океану як мандрівників і охоронців моря.

Куатчі — бігфут ("снігова людина"), вихідець із таємничих лісів Канади. Звірятко полюбить усі зимові види спорту. Проте його найулюбленіший вид спорту — хокей. Його найпотаємніша мрія — стати хокейним воротарем. Для цього він наполегливо працює сам і запрошує своїх друзів приєднатися до нього. Куатчі — популярний персонаж легенд народів, які мешкають на заході тихоокеанського узбережжя. Він нагадує людям про таїнства, що відбуваються у світі природи, про дива, які ще можна зустріти у незайманих мальовничих лісах Канади.

Сумі — "дух тварин". Його ім'я походить від "сумеш", що у перекладі з салішської мови означає "дух, що охороняє". Сумі уособлює багатьох представників фауни канадського тихоокеанського узбережжя. Він докладає багато зусиль для захисту Землі, Води і всього, чим багата його батьківщина. Це звірятко — палкий прихильник Паралімпійських ігор і є їхнім офіційним талісманом.

XXI зимові Олімпійські ігри. Ванкувер 2010

Символи, церемонії і організація XXI зимових Олімпійських ігор

Колекція монет

Королівський Канадський монетний двір запропонував виготовити колекцію монет для XXI зимових Олімпійських ігор, які будуть випущені в грошовий обіг. Викарбувано 14 різних монет номінальною вартістю 25 центів:

10 монет із зображеннями зимових олімпійських видів спорту (уперше в історії нумізматики);

2 монети присвячені святкуванню зимових Паралімпійських ігор;

2 монети номіналом 1 долар "вісники удачі", на яких зображено один із символів Канади (канадський сірий гусак Loonie) та емблема XXI зимових Олімпійських ігор (Іланаак).

Золота та срібна монети із зображенням кленового листка та емблеми XXI зимових Олімпійських ігор — Іланаака.

Олімпійське селище

Під час XXI зимових Олімпійських ігор будуть функціонувати два Олімпійських селища: у Ванкувері і Вістлері. Відстань між ними 117 км.

Селище у Ванкувері розташовано на відстані 2,2 км від головної спортивної арени Ігор на висоті 5 м над рівнем моря і займає площу 20,25 га. У ньому розмістяться фігуристи, хокеїсти, сноубордисти, ковзанярі.

Вістлер — один з найкращих гірськолижних курортів Північної Америки, що був заснований у 1975 році. Місто розташоване у 20-ти хвилинах їзди від Ванкувера. На його території знаходиться міжнародний аеропорт Ванкувера. Курортне містечко прикрашають неповторні гори. Олімпійське селище у Вістлері розташоване на відстані 115 км від стадіону "Бі-Сі Плейс" на висоті 625 м над рівнем моря і займає площу 24 га. Воно прийматиме представників лижного і санного спорту.

Обидва селища розраховані на перебування 4 500 осіб. У кожному з них передбачені:

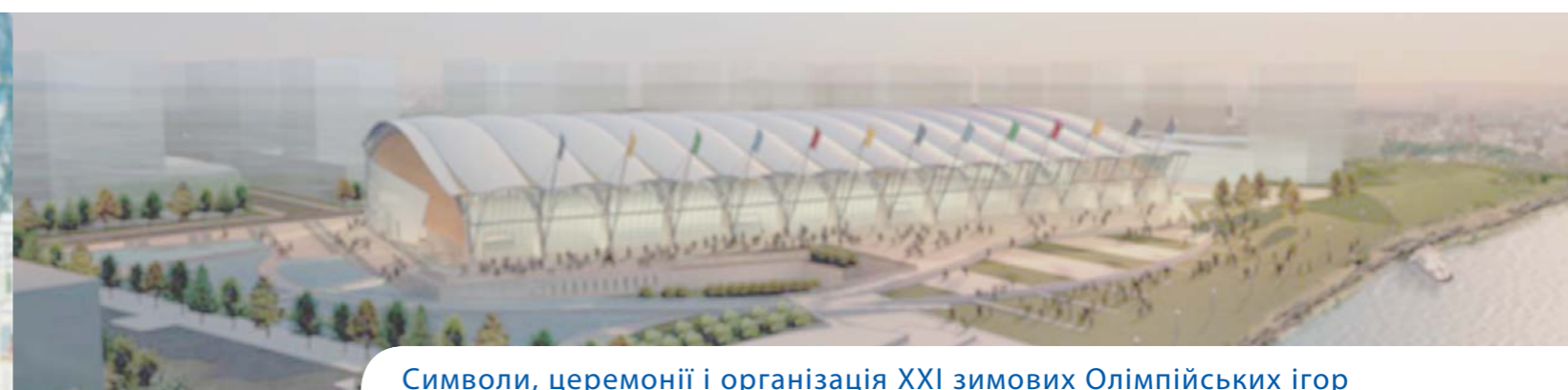
- кімнати для відпочинку спортсменів;
- міжнародна зона з банком, поштою, кафе, місцями для неформальних зібрань, магазинами, фотоательє, білетними касами, бюро подорожей, Інтернет-центром, перукарнею, телекомунікаційним пунктом;
- зона для помешкання з релігійними центрами, масажними кабінетами, ігровими залами та тренувальними об'єктами;
- бізнес-центр;
- центр зв'язку з НОК;
- поліклініка (цілодобово);
- їдальня (цілодобово);
- офіс комісії атлетів МОК.

Висвітлювати події XXI зимових Олімпійських ігор будуть близько 10 000 акредитованих журналістів. На них чекають два прес-центри і телевізійні центри у Ванкувері та Вістлері, обладнані за останнім словом техніки.

XXI зимові Олімпійські ігри. Ванкувер 2010

Символи, церемонії і організація XXI зимових Олімпійських ігор

Олімпійські об'єкти

Спортивні арени, на яких відбуватимуться змагання XXI зимових Олімпійських ігор розташовані у двох канадських містах Ванкувері та Вістлері.

На території Ванкувера розташовано більшість спортивних споруд, де відбудуться змагання за програмою Ігор.

Стадіон "Бі-Сі Плейс" — головна спортивна арена XXI зимових Олімпійських ігор, де відбудуться урочисті церемонії відкриття та закриття Ігор. Він готовий прийняти 55 000 спортсменів, тренерів та уболівальників.

Спортивна арена "Дженерал Моторс Плейс" стане місцем проведення змагань з хокею на льоду серед чоловіків. Вона може вмістити 18 630 глядачів.

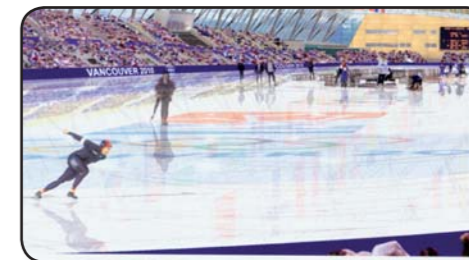
Унікальна спортивна арена **"Пасифік Колізіум"** надасть можливість 15 586 глядачам спостерігати змагання з фігурного катання на ковзанах та шорт-треку.

У Ванкувері розташовано ще дві спортивні споруди: **Центр зимових видів спорту "UBC"**, що готовий умістити 7 000 глядачів, які уболіватимуть за хокеїстів улюблених команд, та **стадіон "Хілкрест/Нат Бейлі"**, призначений для проведення змагань з фігурного катання на ковзанах та шорт-треку. Він розрахований на 1 586 глядачів.

Деякі спортивні споруди розташовані у передмістях Ванкувера.

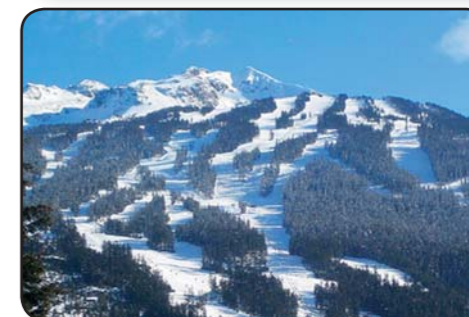
Так, у Ричмонді розташований **льодовий стадіон "Овал Ричмонд"**. Він уміщує 8 000 глядачів і готовий прийняти змагання з ковзанярського спорту.

На спортивному об'єкті **"Сайпрісс Маунтен"**, у Вест-Ванкувері, іншому передмісті Ванкувера, розміщено дві тимчасові спортивні арени. Вони призначені для проведення олімпійських змагань з фристайлу та сноубордингу. Ці спортивні арени зможуть умістити 12 000 глядачів.

Спортивні арени для проведення змагань з видів лижного та санного спорту розташовані в гірськолижному курортному місті Вістлері. Тут обладнані дві гори: **гора Вістлер і гора Блеккомб**. Найвища точка виходу з підйомника знаходиться на висоті 2 240 м, а всю площу доступних схилів і спусків обслуговують 24 підйомники. Вертикальна висота спуску становить 1 562 м. Гірськолижний парк Вістлер — Блеккомб — найбільший у Північній Америці. Його площа становить 3 307 га.

На спортивному об'єкті **"Вістлер Кріксайд"** будуть проводити швидкісні і технічні види гірськолижного спорту. 7 600 глядачів матимуть змогу спостерігати за віртуозними виступами спортсменів.

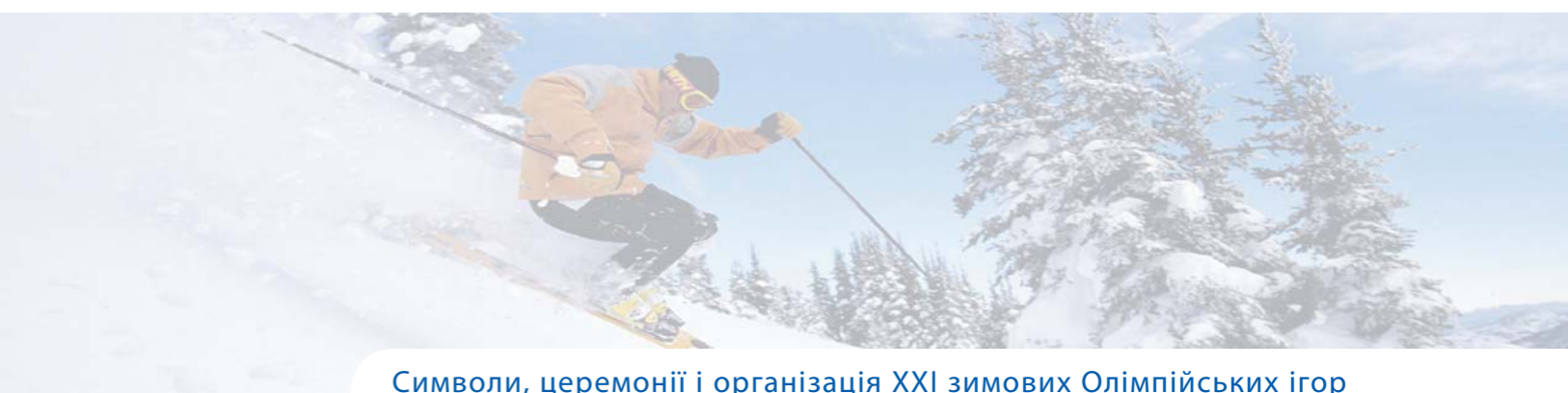

В Олімпійському лижному парку Вістлера відбудуться змагання з лижного спорту, лижного двоборства та стрибків з трампліна. Кожний із трьох тимчасових стадіонів готується прийняти по 12 000 глядачів.

Санний центр Вістлера буде місцем проведення олімпійських змагань з бобслею, скелетону та санного спорту. Центр уміщує 12 000 глядачів.

XXI зимові Олімпійські ігри. Ванкувер 2010

Символи, церемонії і організація XXI зимових Олімпійських ігор

Види спорту в програмі XXI зимових Олімпійських ігор

Біатлон (лат. bis — двічі та грец. attlon — змагання, боротьба) — зимове двоборство, що складається з лижних перегонів зі стрільбою на вогневих рубежах із малокаліберної гвинтівки. До олімпійської програми належить, починаючи з VIII зимових Олімпійських ігор у Скво-Веллі (1960 р.), жінки дебютували на XVI зимових Олімпійських іграх в Альбервілі (1992 р.). В олімпійських змаганнях розігрують 10 комплектів нагород (5 — серед жінок і 5 — серед чоловіків).

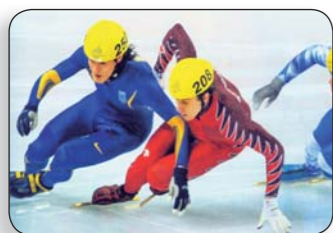
Бобслей (англ. bob і sleigh — кататися на санях) — швидкісний спуск з гір спеціально обладнаною льодовою трасою на бобах (санчатах, що управляються). До олімпійської програми увійшов, починаючи з I зимових Олімпійських ігор у Шамоні (1924 р.). Спортсмени розігрують 3 комплекти олімпійських нагород: 2 — серед чоловіків і 1 — серед жінок.

Гірськолижний спорт — вид спорту, що полягає у спуску з гір спеціальними трасами. Включає слалом, гігантський слалом, супергігантський слалом, швидкісний спуск, альпійське двоборство. До олімпійської програми належить, починаючи з IV зимових Олімпійських ігор у Гарміш-Партенкірхені (1936 р.). В олімпійських змаганнях розігрують 10 комплектів нагород (5 — серед жінок і 5 — серед чоловіків).

Керлінг (англ. curling, curl — крутити) — різновид командної гри у кеглі на льоду. До олімпійської програми увійшов, починаючи з XVIII зимових Олімпійських ігор у Нагано (1998 р.). Спортсмени розігрують 2 комплекти олімпійських нагород для чоловіків і жінок.

Швидкісний біг на ковзанах — вид спорту, в якому необхідно якнайшвидше подолати змагальну дистанцію на льодовому стадіоні по замкнутому колу. До олімпійської програми увійшов, починаючи з I зимових Олімпійських ігор у Шамоні (1924 р.). У 1960 р. на VIII зимових Олімпійських іграх у Скво-Веллі дебютували жінки. Спортсмени розігрують 12 комплектів олімпійських нагород (по 6 комплектів — для чоловіків і жінок).

Лижне двоборство (північне двоборство) — вид спорту, до якого належать стрибки з трампліна і лижні перегони. У змаганнях беруть участь лише чоловіки. До олімпійської програми належить, починаючи з I зимових Олімпійських ігор у Шамоні (1924 р.). Спортсмени розігрують 3 комплекти олімпійських нагород.

Лижні перегони — вид спорту, у якому спортсменові необхідно якнайшвидше подолати змагальну дистанцію на лижах. До олімпійської програми належить, починаючи з I зимових Олімпійських ігор у Шамоні (1924 р.). В олімпійських змаганнях розігрується 12 комплектів нагород (6 — серед жінок і 6 — серед чоловіків).

Стрибки на лижах з трампліна — вид спорту, до якого відносять стрибки на лижах із спеціально обладнаних трамплінів (90м і 120 м). До олімпійської програми належить, починаючи з I зимових Олімпійських ігор у Шамоні (1924 р.). В олімпійських змаганнях розігрується 3 комплекти нагород.

Санний спорт — швидкісний спуск на спортивних санчатах спеціальною обладнаною трасою довжиною 800 — 1200 м, що має до 18 віражів. До олімпійської програми увійшов, починаючи з IX зимових Олімпійських ігор в Інсбруку (1964 р.). Спортсмени розігрують 3 комплекти олімпійських нагород: 2 — серед чоловіків і 1 — серед жінок.

Скелетон (англ. skeleton — скелет, каркас) — один з видів швидкісного спуску на спеціально обладнаних одномісних санчатах — скелетонах, що не мають керма. Спортсмен розміщується на санчатах у положенні лежачи обличчям донизу. До олімпійської програми належить, починаючи з II зимових Олімпійських ігор у Санкт-Моріці (1928 р.). В олімпійських змаганнях розігрується 2 комплекти нагород серед жінок і чоловіків.

XXI зимові Олімпійські ігри. Ванкувер 2010

Сноубординг (англ. snowboard — снігова дошка) — вид гірськолижного спорту, що полягає у спуску з гір на спеціальній дошці, а також у виконанні акробатичних елементів на спеціальній трасі — напівтрубі. До олімпійської програми увійшов, починаючи з XVIII зимових Олімпійських ігор у Нагано (1998 р.). В олімпійських змаганнях розігрується 6 комплектів нагород: по 3 серед жінок і чоловіків.

Фігурне катання на ковзанах — вид ковзанярського спорту, до якого належить одиночне і парне катання та спортивні танці. До олімпійської програми увійшов, починаючи з Ігор IV Олімпіади у Лондоні (1908 р.), до програми зимових Олімпійських ігор — з I зимових Олімпійських ігор у Шамоні (1924 р.). Спортсмени розігрують 4 комплекти олімпійських нагород: по 1 у чоловіків і жінок, у парному катанні та спортивних танцях.

Фристайл (англ. freestyle — вільний стиль) — гірськолижне багатоборство, до якого належить лижний балет, повітряна (лижна) акробатика, могул і скі-крос. До олімпійської програми увійшов, починаючи з XVI зимових Олімпійських ігор в Альбервілі (1992 р.). В олімпійських змаганнях розігрується 6 комплектів нагород (3 — серед жінок і 3 — серед чоловіків).

Хокей на льоду — командна спортивна гра на льоду. Увійшов до олімпійської програми Ігор VII Олімпіади в Антверпені (1920 р.). У програмі зимових Олімпійських ігор з 1924 р. (Шамоні). На XVIII зимових Олімпійських іграх дебютували жінки. Спортсмени розігрують 2 комплекти олімпійських нагород у чоловіків і жінок.

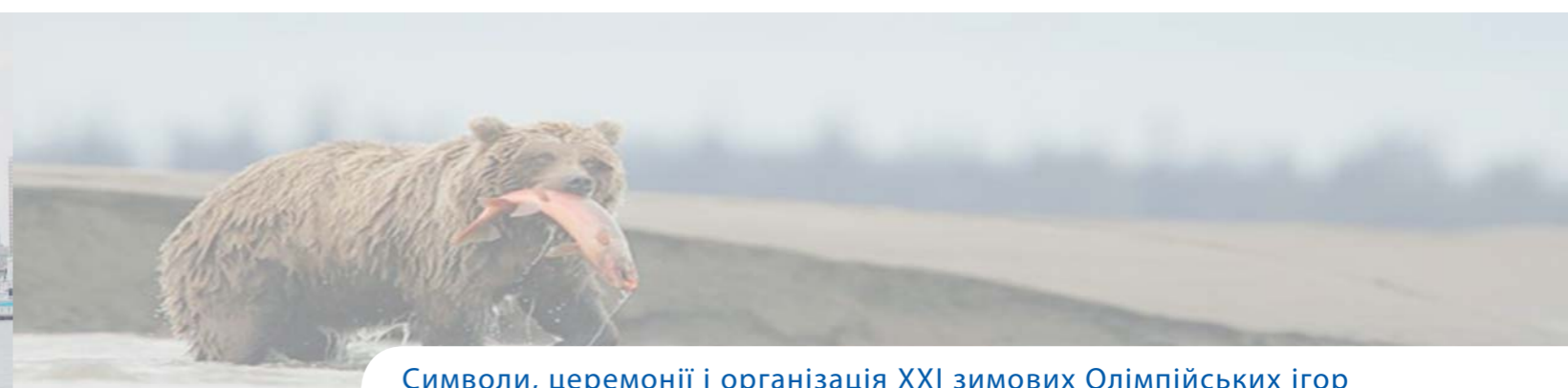
Шорт-трек (англ. short track — коротка доріжка) — вид швидкісного бігу на ковзанах, що полягає у максимально швидкому подоланні змагальної дистанції у середині хокейного майданчика. До олімпійської програми належить з XVI зимових Олімпійських ігор в Альбервілі (1992 р.). В олімпійських змаганнях розігрується 8 комплектів нагород (4 — серед жінок і 4 — серед чоловіків).

Календар олімпійських змагань (Ванкувер, 12—28 лютого 2010 р.)

	Церемонія відкриття	Кваліфікаційні змагання														Фінальні змагання		Церемонія закриття	Кількість медалей
Лютий	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28		
Біатлон		1	1		2	2			2			1			1			10	
Бобслей									1			1			1			3	
Гірськолижний спорт		1	1		1	1		1	1	1			1		1	1		10	
Керлінг																1	1	2	
Ковзанярський спорт		1	1	1	1	1	1		1	1		1	1			2		12	
Лижне двоборство			1									1	1					3	
Лижні перегони				2	2		1	1			2		1	1		1	1	12	
Стрибки з трампліна		1						1		1								3	
Санний спорт			1		1	1												3	
Сkeleton								2										2	
Сноубординг				1	1	1	1								1	1		6	
Фігурне катання на ковзанах				1			1			1				1				4	
Фристайл		1	1						1			1	1	1				6	
Хокей															1		1	2	
Шорт-трек		1			1				2			1			3			8	
Кількість медалей		6	6	5	6	7	5	4	6	6	4	4	6	5	7	7	2	86	
Лютий	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28		

XXI зимові Олімпійські ігри. Ванкувер 2010

Символи, церемонії і організація XXI зимових Олімпійських ігор

Проблеми організації і проведення Олімпійських ігор у Ванкувері

Олімпійські ігри не обмежуються тільки періодом проведення спортивних змагань і будівництвом олімпійських споруд. Ігри також впливають на довкілля, на економіку та повсякденне життя людей. Цей вплив спостерігається до, під час і після проведення Ігор.

Довкілля

Під час підготовки до проведення Олімпійських ігор Канада зіткнулась із проблемами охорони довкілля. Основними проблемами є такі:

- проблема водних ресурсів;
- проблема чистоти повітря;
- проблема зміни ландшафту;
- проблема споживання енергії.

Програма екологічного контролю й зменшення несприятливого впливу на довкілля поєднує п'ять основних напрямів:

- біологічна розмаїтість і природне середовище;
- споживання енергії й зміна клімату;
- стан атмосфери;
- стан і охорона водних ресурсів;
- утилізація відходів.

У процесі проектування й будівництва спортивних споруд для проведення Ігор Олімпіади і Паралімпійських ігор основне завдання полягало в зменшенні негативного впливу на довкілля й збереженні здорової екосистеми в провінції Британська Колумбія, особливо в гірській місцевості.

Приміром, з десяти головних спортивних об'єктів шість уже існувало, що дало змогу заощадити значні ресурси на будівництві. А для спорудження інших чотирьох об'єктів і двох Олімпійських селищ обрані місця, які раніше вже були забудовані, щоб не порушувати екологічної рівноваги на даній території. Також слід зазначити й відмову від будівництва окремого льодового стадіону

для проведення змагань з хокею, замість цього використання двох існуючих спортивних об'єктів.

Діяльність Оргкомітету Олімпійських ігор зі зменшення споживання енергії передбачає такі заходи:

а) планування системи енергозабезпечення олімпійських об'єктів, що передбачає впровадження інноваційного підходу до основного й допоміжного забезпечення електрикою споруд за допомогою уведення в дію нових розподільних ліній електропередач — фідерів — із двох різних електростанцій. Такий підхід дасть змогу скоротити кількість використовуваних генераторів, які працюють на дизельному паливі, приблизно на 100 одиниць (приміром, на зимових Олімпійських іграх у Турині в 2006 р. використовували більше 600 переносних генераторів), що, у свою чергу, зумовить значне скорочення шкідливих викидів, у тому числі й тих, які призводять до парникового ефекту;

б) планування транспортної системи із превалюванням громадського транспорту й обмеження в'їзду транспорту на олімпійські об'єкти, що також значно знизить забруднення повітря на території;

в) керування транспортним парком, до якого належить 96 транспортних засобів, 19 з них — автомобілі з гібридним приводом, а 29 — автомобілі стандарту Євро-5, що споживають бензин на етаноловій основі E85, у результаті згоряння якого виділяється значно менше свинцю й інших шкідливих елементів.

Для забезпечення найкращих умов виступу спортсменів необхідна висока якість повітря як зовні, так і усередині приміщень. На забруднення атмосфери впливають експлуатація промислових об'єктів, електростанцій, рух транспортних засобів і будівельні роботи, у зв'язку із чим здійснюється постійний контроль за відповідністю екологічним нормам. Для забезпечення високої якості повітря усередині олімпійських споруд упроваджені нові технології будівництва, використані екологічно чисті матеріали для покриття підлог, стін, установлена вдосконалена система вентиляції, освітлення й опалення.

Одним із головних завдань Оргкомітету в рамках екологічної програми зимових Олімпійських ігор у Ванкувері є збереження якості води на територіях, де будуть проводити спортивні заходи, оскільки від цього залежить життя риб та інших водних тварин, а також забезпечення населення, у тому числі й гостей змагань, питною водою.

Скорочення кількості відходів як при підготовці, так і в процесі проведення Ігор Олімпіади, забезпечить не тільки поліпшення екологічної ситуації в регіоні, але й значну економію коштів. За прогнозними даними близько 85% твердих відходів, утворених під час проведення Ігор, будуть перероблені за технологією повторного використання та із застосуванням інших природоохоронних технологій.

Економічний аспект

Підготовка та проведення зимових Олімпійських ігор у Ванкувері вимагають значних коштів. Бюджет Організаційного комітету Ігор складає 1,6 млрд канадських доларів. 74 % з них отримані від приватних структур — компаній-спонсорів, рекламодавців, ліцензіатів. Решту коштів надає Міжнародний олімпійський комітет. Ще 580 млн доларів витрачено урядами Канади та провінції Британська Колумбія на зведення спортивних споруд та інших об'єктів — хокейної арени, льодового стадіону, спортивних споруд для тренувань, Олімпійського та Паралімпійського селищ, прес-центру Ігор.

Олімпійські ігри сприяють поліпшенню економічної ситуації як у провінції Британська Колумбія, до якої належить Ванкувер, так і у всій країні. До початку Ігор буде істотно модернізовано виробничу та соціальну інфраструктуру Ванкувера та провінції — побудовано нові автомобільні дороги, мости, реконструйовано порт Ванкувера.

Зросте й до того висока популярність Ванкувера серед іноземних туристів, що дасть змогу провінції отримати значні кошти. За прогнозами фахівців, частка доходів від туристичної галузі досягне чотирьох відсотків у внутрішньому валовому продукті провінції і шести відсотків загальної зайнятості населення.

Соціальний і культурний аспекти

Ванкувер як місто-господар зимових Олімпійських ігор має багату історію, культурні надбання й традиції, усталений спосіб життя мешканців. З огляду на це Організаційний комітет Ігор передбачає проведення запланованих заходів таким чином, аби створити для гостей міста найбільш сприятливі умови для ознайомлення з різноманітною культурою Канади, організувати їхнє безпечне перебування на спортивних аренах.

Водночас, усіляко вітаючи гостей, організатори гарантують місцевим мешканцям дотримання їхніх життєвих інтересів, реалізуючи концепцію проведення "включаючих Ігор". Це означає, що будуть враховані інтереси громадян, що живуть у центрі міста. Ванкуверцям гарантується захист від того, аби вони стали бездомними, створення короткострокових і довгострокових робочих місць в центрі міста, збереження цивільних свобод, зокрема права на протест (проведення мітингів, страйків).

Олімпійські ігри супроводжуватиме широка культурна програма. Господарі зимових Олімпійських ігор дали їм девіз — "Ігри від моря до небес", маючи на увазі, що вони об'єднують льодові види спорту у Ванкувері та снігові види — у гірському Вістлері. Така образність дає змогу підкреслити національний дух і розмаїття культури канадського народу та поділитись нею з іншими країнами світу. Гості Олімпіади отримають змогу ознайомитися як із сучасною культурою Канади, так із культурним надбанням корінного населення.

Продемонструвати кращі зразки своєї культури мають можливість і країни-учасниці зимових Олімпійських ігор. Для цього господарі запропонували увести до складу офіційних делегацій країн артистів, перебування яких у Ванкувері забезпечать за рахунок коштів Організаційного комітету Ігор.

З метою оперативного висвітлення подій Ігор та демонстрації культурного надбання канадців та інших народів поблизу аеропорту Ванкувера збудовано Міжнародний радіомовний центр (IBC) площею 30 тис. м². По завершенню Ігор у ньому будуть проводити різноманітні виставки товарів та художніх творів. Головний прес-центр ігор Олімпіади (MPC) розташують у діловій частині міста Ванкувера у Виставковому центрі.

Організатори зимових Олімпійських ігор реалізують низку освітніх програм, розрахованих на різні групи населення. З метою поширення ідеалів олімпізму серед шкільної молоді в мережі Інтернет створено спеціальний портал, що містить інформацію про Олімпійські та Паралімпійські ігри. На цьому порталі вчителі канадських шкіл мають можливість розміщати інноваційні проекти з олімпійської тематики, які запроваджені за ініціативою самих учнів.

Канада

Історія

Канада — країна, що розташована у Північній Америці. Вона посідає друге місце (після Росії) за площею. Омивається водами Атлантичного, Тихого та Північного Льодовитого океанів. На півдні та північному заході межує із США.

Назва країни "Канада" походить від слова, що означає на лаврентійській мові "поселення", на цій мові на початку XVI століття розмовляли лаврентійські ірокези. Вони були першими американськими індіанцями, яких зустрів французький дослідник Жак Картьє, висадившись на узбережжя влітку 1534 р.

Канада бере свій початок від французької колонії, що існувала на території сучасного Квебека.

У 50-х роках XVII ст. виникли суперечки щодо лінії кордону між британською колонією Луїзіаною та французькою Канадою, що мала розташовуватися у долині Огайо, біля форту Дюкен.

Битви за контроль над долиною Огайо призвели до війни між Францією і Англією. Індіанці гурони були залучені як союзники французів, а ірокези — англійців. У 1759 р. англійське військо захопило Квебек, і Канада стала британською колонією. Права франкомовних громадян були значно обмежені: вони не мали права виконувати свої обряди та використовувати "паризькі звичаї". Під тиском католицької церкви у 1766 р. франко-канадцям повернули право здійснювати католицькі обряди та дотримуватися "паризьких звичаїв" у торгівлі та громадянських відносинах. Проте кримінальне право лишалось англійським.

Після періоду англійської колонізації із союзу трьох британських колоній (що були до цього територіями Нової Франції) народилась Канадська конфедерація.

Сьогодні Канада — це конституційна монархія з парламентською системою правління, федеративна держава, до якої належить 10 провінцій і 3 території, що отримали незалежність від Об'єднаного Королівства у результаті мирного процесу з 1867 по 1982 рік.

Канада — двомовна і розмаїта в культурному аспекті країна, де англійська і французька мови визнані офіційними на федеральному рівні. Це країна високих технологій і розвитку промисловості з багатогалузевою економікою, що базується на багатих природних ресурсах та торгівлі.

Французький дослідник Жак Картьє висаджується на о. Гаспеї у 1534 р.

Батько Конфедерації і перший Прем'єр-міністр Канади за Конституцією 1867 р., сер Джон А. Мак-Дональд (1867—1873 і 1878—1891 рр.)

Канадський парламент. Оттава

Символи Канади

Унікальними канадськими символами є кленовий листок і кленовий сироп, бобер, полярна гагара та канадський гусак, а також корона і офіцер у широкополому капелюсі і червоному мундирі Королівської жандармерії Канади. Державні символи створені під впливом природних і історичних витоків, а також корінного населення. Так, кленовий листок використовують як канадський державний символ з XVIII ст. Його зображення наявне на старовинних прапорах Канади, на сучасному державному прапорі, на гербі та грошовій одиниці — канадському центі.

Населення

Канада — багатонаціональна країна. Її населення становить близько 32 610 000 осіб, 8 млн з яких франкомовні. Незважаючи на велику площу, значна частина населення Канади мешкає у межах 160 км від кордонів із США. Щільність населення (близько 3,5 людини на 1 км².) є однією із найнижчих у світі. Основна частина населення сконцентрована на території між Квебеком і Віндзором у великих містах Квебеку, Торонто, Гамільтоні, Монреалі, Оттаві; на континентальних рівнинах Британської Колумбії та коридорі Калгарі — Едмонтон в Альберті.

Канада — неоднорідна країна з етнічної точки зору. У ній мешкає 34 етнічні групи. Найбільша з них називає себе канадцями (39,4%), оскільки більшість канадців, особливо ті, чиї пращури приїхали під час колонізації, вважають себе канадським етносом. 34,4% називають себе англійцями, 25,7% — французами, 3,6% — німцями, 2,8% — італійцями, 1,7% — українцями, 1,5% — аборигенами (індіанцями і ескімосами) 1,4% — китайцями, 1,4% — голландцями, 0,9% — поляками, 0,1% — росіянами.

Канада — країна іммігрантів. Репутація Канади як високорозвиненої, мирної, вільної від етнічної смуті і конфліктів країни сприяє збільшенню імміграції до країни. Приріст населення, головним чином, відбувається за рахунок цього процесу.

За останнє десятиліття змінився етнічний склад найбільших канадських міст Торонто, Монреалю та Ванкувера за рахунок збільшення іммігрантів із країн Близького Сходу, Китаю, Індії, Латинської Америки та інших регіонів світу.

Флора і фауна

Канада розташована на більшій частині Північної Америки. 75% її території — зона півночі. У країні, крім крайнього півдня, переважає тайга, льодовики поширені в арктичній області, а також на прибережних горах і горі святого Іллі, проте степові рівнини сприяють землеробству. У Канаді багато озер. Вона володіє значними запасами прісної води.

На сході Канади річка Св. Лаврентія впадає в залив Св. Лаврентія, і має найбільше гирло у світі, тут розташований острів Ньюфаундленд.

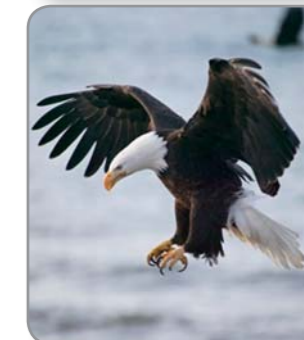

Ніагарський водоспад — одне із див світу — розташований на південному сході Канади, у штаті Онтаріо, у 130 км від Торонто, на межі США і Канади, де існують п'ять найбільших прісних озер земної кулі: Верхнє, Мічиган, Гурон, Ері та Онтаріо. Єдиний стік вод чотирьох перших озер — р. Ніагара, що витікає з озера Ері та впадає

в озеро Онтаріо. Річка несе їхні води спочатку по відлогому руслу, але неподалік від озера Онтаріо обривається 50-метровим уступом. Ніагарський водоспад біля уступу розділяє острів Goat (Козиний острів — колись там водилися дикі кози) на два потоки: лівий — канадський — шириною 914 м і правий — американський — шириною 305 м.

На північ від 60-ї паралелі простяглися 3 канадські території Нунавут, Північно-Західні території та Юкон, багаті на озера. Континентальні землі Канадської Півночі на півночі межують із канадським арктичним архіпелагом. У цьому регіоні, вкритому полярними льодами, міжостровами Королеви Єлизавети простягається північний магнітний полюс.

Рослинність змінюється від листяних лісів на півдні Онтаріо до змішаних і лаврентійських лісів; до півночі поступово зменшується від тайги до тундри і далі до арктичних пустель Півночі. Полярні острови вкриті снігами і льодовиками, що не тануть навіть коротким літом. На західному узбережжі Гудзонової затоки і на острові Лабрадор ростуть верескові, карликові берези та верби. На південь від тундри простяглися ліси, де ростуть чорна й біла ялини, сосна, модрина, туя.

Особливо різноманітні ліси в районі Великих озер, тут росте американський в'яз, веймутова сосна, канадська цуга, дуб, каштан, бук. На тихоокеанському узбережжі височіють ситхінські ялини, аляскінські та червоні кедр, суничне дерево. У приморських приатлантичних лісах ростуть бальзамічні ялиці, кедр, жовта береза та бук.

У зоні тундри мешкають північні олені, полярний заєць, песець, оригінальний мускусний вівцебик. Ближче до півдня тваринний світ стає більш різноманітним — лісові олені карібу, лосі, барани-товстороги, снігові кози. Чисельний вид гризунів представлений канадською білкою чікарі, бурундуком, американською летягою, ондатрою, дикобразом. У лісах водяться канадська рись і пума, вовки і лисиці, сірі ведмеді-грізлі та єнот-полоскун. На території Канади багато перелітних птахів, що гніздяться, та промислових птахів. Прісноводні водойми багаті на рибу.

Релігія

Канада — багатонаціональна країна. У ній багато іммігрантів — представників багатьох народів і народностей. Усі вони мають різні погляди щодо віросповідання. Так, 77,1% канадців вважають себе християнами. Більшість із них — 43,6% становлять католики. Найбільш вагомою вважається протестанська церква — Об'єднана церква Канади (кальвіністи). Приблизно 17% канадців не пов'язують себе з будь-якою релігією. Решта населення сповідує відмінні від християнства релігії, найчастіше — іслам.

Освіта

На сьогодні у Канаді не існує державного міністерства освіти. За освіту відповідають провінції та території. Їхні освітні системи схожі, проте кожна з них має відбиток власної історії, місцевої культури і географії провінції. Вік терміну навчання в Канаді різниться в межах від 5 — 7 до 16 — 18 років.

Культура

Основою своєї культури Канади є традиції її корінних народів. Існує думка, що найвидатніші зразки образотворчого мистецтва створені на півночі інуїтами. Передусім, це кам'яні скульптури, скульптури з кістки та витвори різьблення по дереву. Художники-індіанці також видатні майстри з плетіння корзин та різьби по дереву.

Канада має власну унікальну культуру. В Канаді дарують глядачам свою майстерність багато відомих у світі оркестрів: Квебецький симфонічний оркестр, Торонтський симфонічний оркестр і Монреальський симфонічний оркестр під керівництвом Кента Нагано.

На визнання того, що Канада заселена народами різного походження, у країні з 60-х років ХХ ст. здійснюється політика мультикультуралізму, або багатокультурності. У канадських містах можна спостерігати елементи культур усього світу. У країні регулярно проводять фестивалі, присвячені культурам різних країн. Приморські провінції зберігають кельтський фольклор ірландців і шотландців, що одночасно добре поєднується з галло-романськими темами кельтської Галлії, які переважають в Акадії та Квебеку.

На культуру Канади помітно впливає корінне населення: в багатьох містах можна побачити величезні тотемні стовпи та інші предмети мистецтва корінних народів. Франкомовне населення надає особливої специфіки культурі Канади. Монреаль є найбільшим центром франкомовної культури. Багата культурна спадщина Канади захищена статтею 27 Канадської хартії прав і свобод.

Спорт

Значне місце у житті канадців посідає спорт. Офіційним зимовим видом спорту Канади і виключно популярним засобом проведення дозвілля є хокей із шайбою. Шість мегаполісів Канади — Торонто, Монреаль, Ванкувер, Оттава, Калгарі та Едмонтон — мають власні команди, що входять до Національної хокейної ліги (НХЛ), яка налічує 30 команд із Канади і США.

Офіційним літнім видом спорту вважають лакрос (франц. la crosse — ключка) — командна гра, в якій дві команди прагнуть вразити ворота суперника гумовим м'ячем, використовуючи ноги і снаряд, який являє собою щось середнє між ключкою і ракеткою. Цю гру виграли ще індіанці для підготовки воїнів і мирного розв'язання конфліктів між племенами.

У Канаді популярності набуває керлінг і канадський футбол (схожий на американський варіант). В європейський футбол, баскетбол і бейсбол грають на любительському та молодіжному рівнях, проте ці види спорту не мають такої популярності у професійній сфері.

Канадська кухня

Кулінарні традиції Канади "замішані" на рецептах усіх народів світу. Це і не дивно — емігранти з усіх континентів принесли з собою свої звичаї, що перемішалися у "канадському котлі". Майже в усіх рестораниках і кав'ярнях можна знайти блюда на будь-який смак. Найбільш поширені, звичайно, французька, англосаксонська та італійська кухні. Водночас у країні достатньо китайських, тайських, індійських, російських, українських, польських, португальських, японських і мексиканських закладів харчування. Поряд з існуванням сучасних закусочних "фаст фудс" починають відроджуватись традиції корінних мешканців материка — атапаскана, могавків, наскапі, алгонкін, атікамека, мікмак, абенака, гуронів та ін. Відокремленою є квебецька кухня, що заснована на рецептах французьких кулінарів. У провінції Нова Шотландія переважають традиції англійської, шотландської, норвезької кухонь.

Канадці надають перевагу стравам із натуральних м'ясних і рибних продуктів — стейкам, біфштексам, ростбіфам, лангетам, у цьому прослідковується вплив англосаксонських рецептур. Улюблені страви канадців: "філе брошетт" — своєрідний шашлик із філейної вирізки, шинки, печериць і цибулі, а також смажене на вертелі курча, осетрина, відварна оленина, тушкований з овочами заєць або кролик, пиріг з нирками. У пошані у канадців і морепродукти.

З перших блюд перевагу надають супам-пюре з овочів, а також бульйону з грінками, домашньою локшиною. Особлива гордість канадців — кленовий сироп. Усюди можна поласувати різноманітними млинцями з сиропом, булочками, пирогами з його використанням, а також скуштувати незвичайну страву — домашнє стегно у кленовому сиропі.

Улюблений напій канадців — пиво різноманітних сортів.

Ванкувер

Місто названо на честь капітана англійського королівського флоту Джорджа Ванкувера, що висадився на узбережжя Канади 13 червня 1792 року.

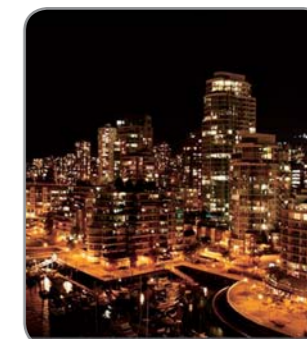
Перші білі поселенці з'явилися на місці теперішнього Ванкувера тільки у 1862 році. Це була шотландська родина Мак-Лірі, яка заснувала хутір. До червня 1886 року у молодому місті було вже більше 1 000 мешканців і 600 будівель, в основному дерев'яних. 13 червня порив вітру, що раптово налетів, розніс іскри з догораючої деревини у бік міста. За 45 хвилин усе місто згоріло дотла. По закінченні пожежі люди почали повертатись. Спочатку виросло наметове містечко, а невдовзі місто почало відбудовуватись.

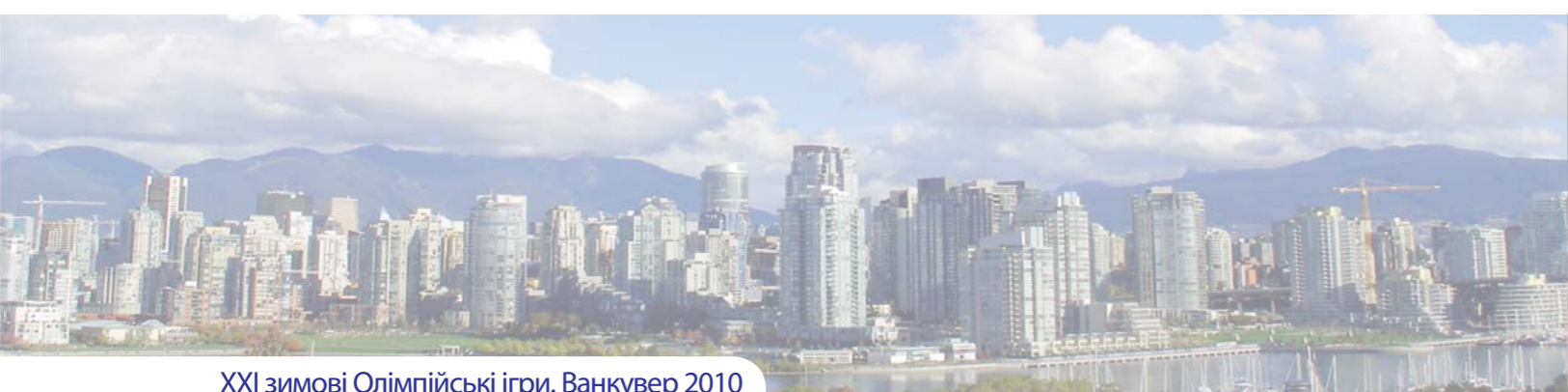
Ванкувер і сьогодні — дерев'яне місто, бетонні багатоповерхівки лише окремими групами височать над морем.

У 1891 році відкрилось електричне трамвайне сполучення між Ванкувером і Нью-Вестмінстером. У 1899 році до міста прибув перший автомобіль, а в 1907 році у Ванкувері відкрили першу в Канаді бензоколонку.

Дух міста завжди вирізнявся вільнодумством і лібералізмом. У 60-ті й 70-ті роки ХХ ст. місто перетворилося на неофіційну столицю хіппі. Хоча нині у Кітсілано — центрі молоді, культури, моди, мешкає значно більше яппі (молодих заможних професіоналів), ніж хіппі, у пам'ять про цей бурхливий час у серпні там проводять Дні хіппі.

У 1970 р. у Ванкувері зародився всесвітній рух захисників довкілля "Грінпіс" завдяки Джимі Боулену, Полу Коуту та Ірвіну Стоуну, які піднялись на боротьбу проти ядерних випробувань на о. Амчітка.

XXI зимові Олімпійські ігри. Ванкувер 2010

Канада

Історично-культурні споруди Ванкувера

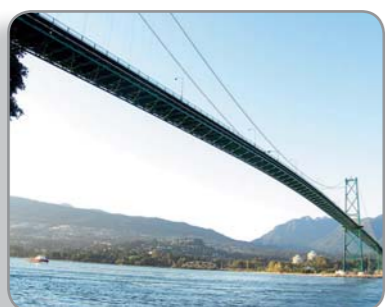
Стенлі-парк

Славнозвісний Стенлі-парк майже повністю оточений океаном. Це другий за розміром міський парк у Північній Америці, площею більше 40 га, поступається лише Центральному парку у Нью-Йорку. Парк — популярне місце відпочинку жителів і гостей міста. На його території два озера: Загублена лагуна, що оголошене природним заказником у 1938 р., і Боброве озеро. Парк було засновано у 1888 р. і названо на честь англійського політика, генерала-губернатора Канади з 1888 — 1893 рр. лорда Стенлі, який започаткував знаменитий хокейний кубок НХЛ.

На території парку розмістився Ванкуверський акваріум. Чисельні його відвідувачі знайомляться з морськими мешканцями, а водночас, споглядаючи за морським світом, заспокоюють нерви та знімають стрес.

Підвісний міст Левові ворота

Найвідоміший елегантний підвісний міст Левові ворота побудований на кошти пивоварного гіганта Гіннес у 1938 р. Його загальна довжина становить 1 823 м. Висота баштових опор — 111 м, підмостовий габарит — 61 м дозволяє потрапляти до гавані глибоководним суднам. На мосту встановлено трирядний рух. За добу міст перетинає від 60 000 до 70 000 автомобілів. У 1986 р. родина Гіннес як дарунок місту Ванкуверу встановила на мосту декоративні вогні, що надало йому певної своєрідності, зробивши Левові ворота прекрасним символом міста.

Космічний Центр Мак-Міллана

Одна з відомих пам'яток Ванкувера — Космічний центр Мак-Міллана, є частково науковим музеєм, частково планетарієм і мультимедійним театром. Тут реалізують освітні програми, планетарій проводить лазерні музичні шоу. Поруч з Космічним центром існує обсерваторія, де спостерігають небо у телескоп.

Ванкуверська галерея мистецтв

У Ванкуверській галереї мистецтв представлені роботи виключно північноамериканських і канадських митців. Значне місце в музеї посідає мистецтво поп-арту 50-х — 70-х років XX ст. У музеї вдало поєднується розміщення екстравагантних експонатів, включно з меблями 50-х — 60-х років, з унікальними скульптурними композиціями та чудернацькими картинами в дусі загального заперечення і соціального бунту тих років.

Пляжі Ванкувера

На захід від Даунтауна простягаються чудові ванкуверські пляжі. Частина їх розташована в парку Ваньє. За ним простягнувся найвідоміший модний ванкуверський пляж — Кіцілано, що отримав назву на честь індіанського вождя. На захід від нього тягнуться інші чудові піщані пляжі — Джеріко, Локарно і Спаніш-Банкс, де висадився у 1791 р. іспанський капітан Хосе-Марія Нарваес, який першим з європейців склав карту місцевого узбережжя. Замикають ланцюжок пляжі Пойнт-Грей, Акадія і Тауер.

Фестивалі Ванкувера

Щороку влітку у парку Ваньє відбувається шекспірівський фестиваль. Фоном для безсмертних творів великого Шекспіра слугують сині гори і сяючий під промінням вечірнього сонця Тихий океан.

Неповторним видовищем стає щорічний фестиваль піротехніки, під час якого вечірнє небо над Англійською бухтою освічують спалахи фейєрверків у супроводі симфонічної та популярної музики. Міжнародний фестиваль "Свято світла" (Celebration of Light) збирає команди піротехніків з Італії, Португалії, Китаю, Мексики, Швеції, Чехії та інших країн.

Іншим популярним фестивалем є перегони на прикрашених китайських човнах-драконах. У 2006 р. було проведено перший у Ванкувері Флюгтаг, який вже став популярним у Європі.

Щорічною традицією є відвідування Тихоокеанської національної виставки. Більше двох тижнів триває це свято для дорослих і дітей. З часу відкриття виставки у 1910 р. її відвідало більше 60 млн людей. На території Хейстингс-парку, де проводять виставку, також розташовані іподром, хокейний стадіон.

XXI зимові Олімпійські ігри. Ванкувер 2010

Транспорт

У Ванкувері розвинута система наземного транспорту, до якої належать автобуси, тролейбуси, приміські пасажирські залізничні лінії — надземне легке метро і пасажирський паром — "Морський автобус". У місті зареєстровано близько 1 млн приватних автомобілів, на двох мешканців припадає один автомобіль.

Проте Ванкувер лишився єдиним у всій Північній Америці великим містом без розвинутої системи швидкісних шосе. Застаріла інфраструктура не здатна підтримувати постійний приріст приватного транспорту. Тому у місті пропагують переваги громадського транспорту і, особливо, велосипеда. У Ванкувері є велосипедні маршрути, об'єднані з передмістям в загальну систему.

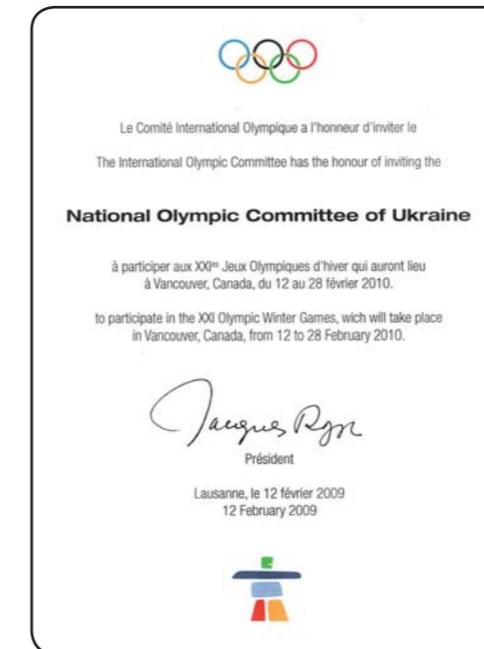
"Морським автобусом" можна за 15 хв. дістатися Норт-Ванкувера. Маршрут обслуговують два пароми-катамарани, що вміщують по 400 чоловік кожний.

Ванкувер обслуговується поїздами — найдовшою у світі повністю автоматизованою транспортною системою легкого швидкісного метро. "Скайтрейн" ("Небесний поїзд") сполучає центр Ванкувера зі східною частиною міста і передмістями.

Ванкуверський міжнародний аеропорт розташований на острові в дельті ріки Фрейзер приблизно в 15 кілометрах від центру міста. Багато авіакомпаній здійснюють щоденні рейси із Ванкувера в інші міста Канади, а також міжнародні рейси до США, Європи, Азії та Океанії.

12 лютого 2009 року Національний олімпійський комітет (НОК) України отримав офіційне запрошення від Міжнародного олімпійського комітету взяти участь у XXI зимових Олімпійських іграх, які відбудуться у Ванкувері (Канада) з 12 по 28 лютого 2010 року.

НОК України прийняв запрошення. У Ванкувері національна збірна команда України в'яте виступатиме на зимових Олімпійських іграх. Близько шістдесяті українських спортсменів візьме участь у XXI зимових Олімпійських іграх. Вони будуть змагатися в одинадцяти видах спорту: біатлоні, гірськолижному спорті, ковзанярському спорті, лижному двоборстві, лижних перегонах, санному спорті, сноубордінгу, стрибках з трампліна, фігурному катанні на ковзанах, фрістайлі, шорт-треку.

Головні надії щодо завоювання олімпійських медалей пов'язані з виступами наших спортсменів у змаганнях з біатлону, санного спорту, лижних перегонів, фігурного катання та фрістайлу.

Побажаємо успіхів нашим спортсменам на XXI зимових Олімпійських іграх.

Президент Національного олімпійського комітету України, олімпійський чемпіон Сергій Бубка

Шеф місії Національного олімпійського комітету, призер Олімпійських ігор, заслужений працівник фізичної культури і спорту України Ніна Уманець

Перевір себе

Емблема ХХІ зимових Олімпійських ігор на ім'я Іланаак створена за мотивами творчості корінного населення Канади.

1. Які канадські споруди стали прообразом емблеми ХХІ зимових Олімпійських ігор?

.....

.....

2. Що означає слово "Іланаак" ?

.....

.....

3. Що символізують кольори на емблемі ХХІ зимових Олімпійських ігор?

.....

.....

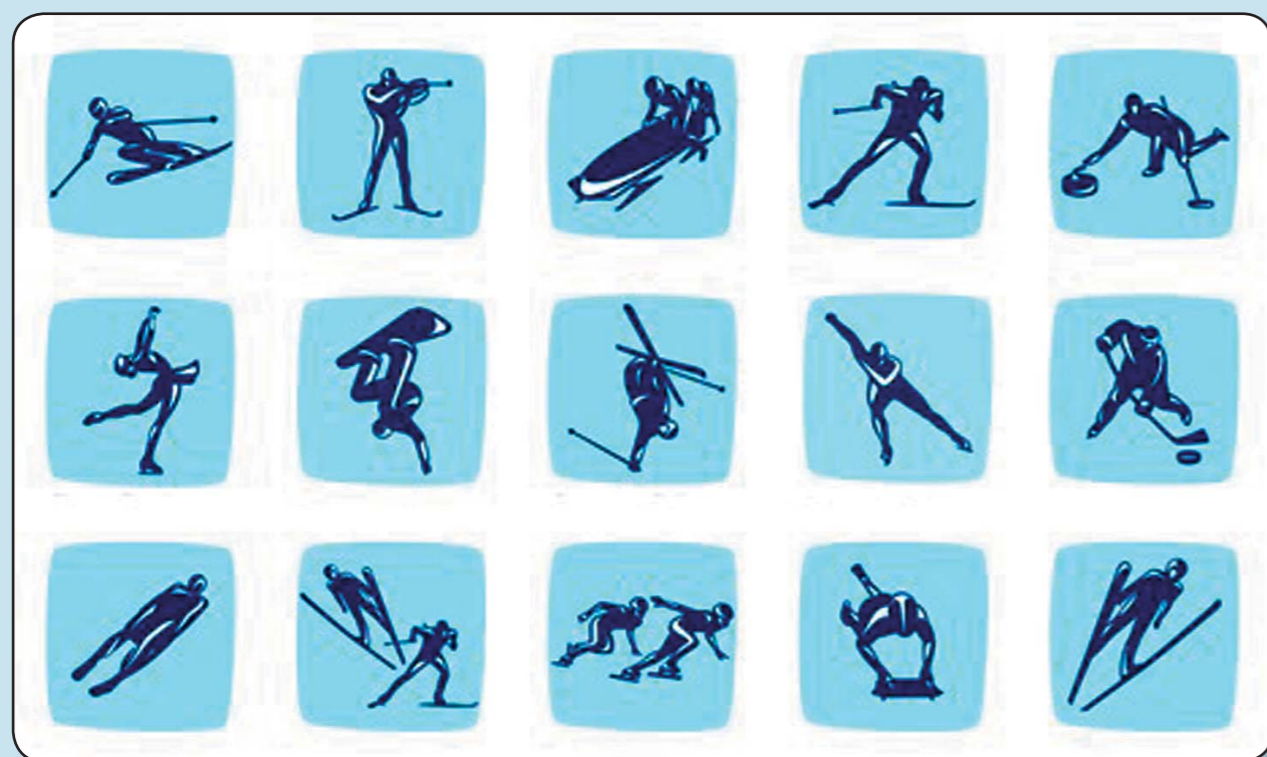
4. Що прагнули передати автори назвою емблеми?

.....

.....

Піктограма — стилізований малюнок, мова, зрозуміла для всіх.

1. На малюнку зображені піктограми видів спорту XXI зимових Олімпійських ігор у Ванкувері.

Знайди піктограми зазначених видів спорту.

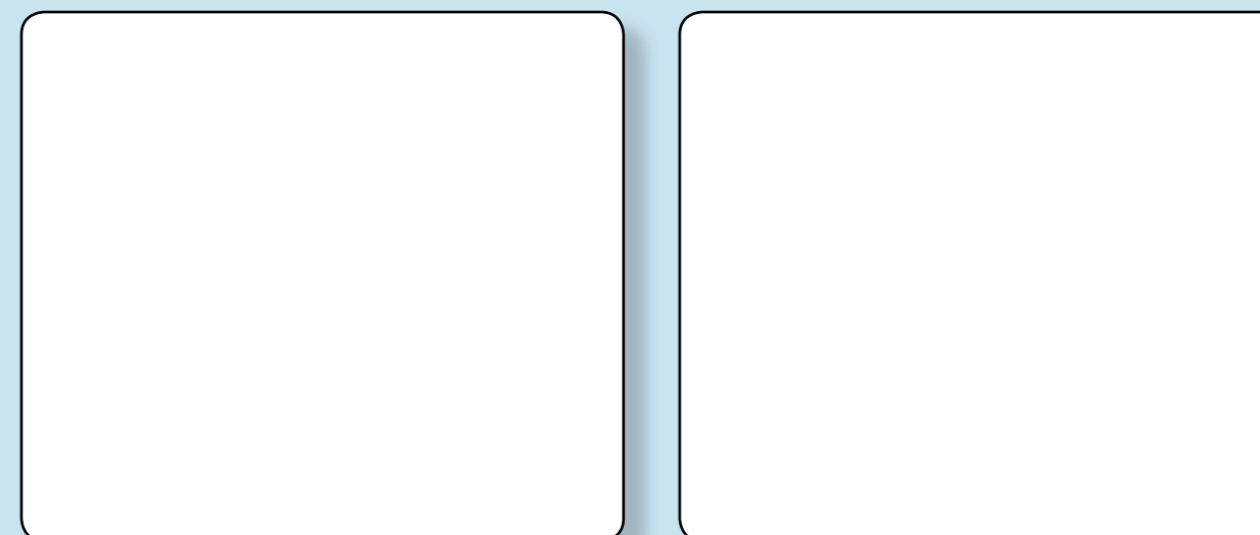
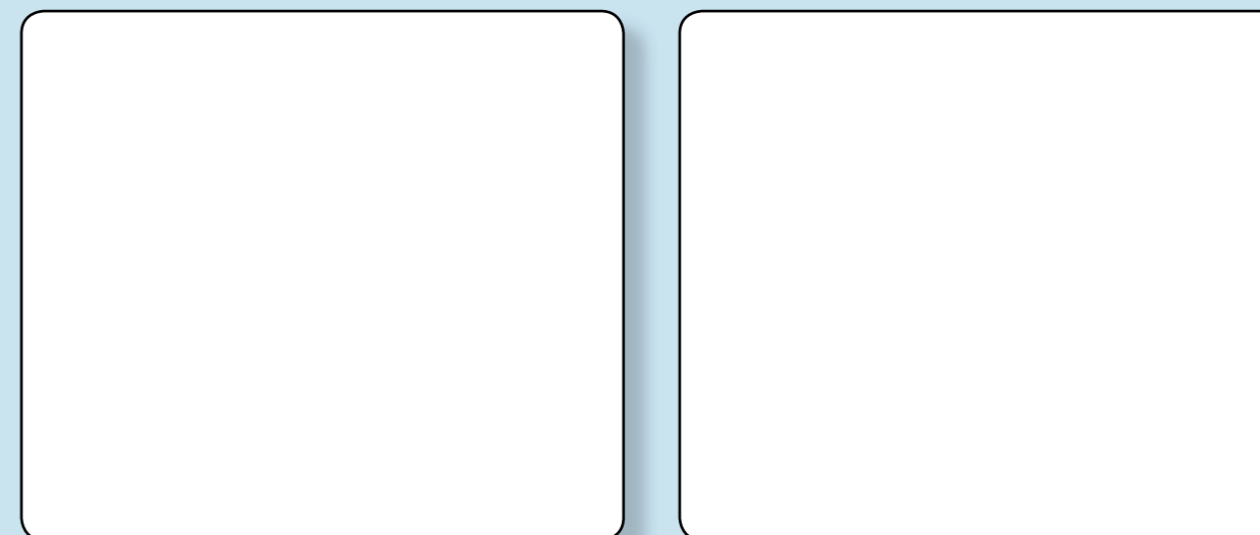
✓ біатлон	✓ скелетон
✓ бобслей	✓ сноубординг
✓ гірськолижний спорт	✓ стрибки з трампліна
✓ керлінг	✓ фрістайл
✓ ковзанярський спорт	✓ фігурне катання на ковзанах
✓ лижні перегони	✓ хокей
✓ санний спорт	✓ шорт-трек
✓ лижне двоборство	

В основу створення піктограм покладено зображення на давньогрецьких вазах

Кожна з 15 піктограм позначає одну з олімпійських дисциплін.
 У класі проведіть круглий стіл "Знайомимось із видами спорту".
 Які види спорту тобі не відомі? Спробуй знайти про них інформацію (через засоби масової інформації, Інтернет, спеціальну літературу).

Намалюй піктограми, які позначають чотири твої улюблені зимові види спорту.

Естафета олімпійського вогню

Перед відкриттям Олімпійських ігор олімпійський вогонь запалюють в Олімпії (Греція) — місці проведення стародавніх Олімпійських ігор, і тисячі бігунів переносять його до олімпійського стадіону міста-господаря. Ця традиція символізує добру волю і єдність націй. На шляху до стадіону вогонь не повинен згасати. Оргкомітет XXI зимових Олімпійських ігор, враховуючи чисельні акції протесту під час естафети олімпійського вогню Ігор XXIX Олімпіади 2008 року в Пекіні, вирішив провести естафету тільки територією Канади.

1. Простеж шлях олімпійського вогню від Олімпії до Ванкувера. Напроти номера, указанного на карті, напиши назву кожного етапу.

1 -	8 -
2 -	9 -
3 -	10 -
4 -	11 -
5 -	12 -
6 -	13 -
7 -	

За допомогою смолоскипа олімпійський вогонь потрапляє з Олімпії — місця проведення стародавніх Олімпійських ігор, до міста, де відбуваються наступні Ігри. Для кожних Олімпійських ігор створюють новий смолоскип, який відповідає традиціям країни, що проводить змагання.

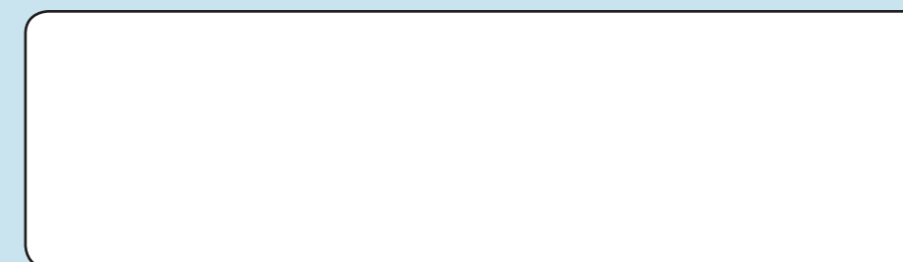
2. Перед тобою олімпійський смолоскип XXI зимових Олімпійських ігор. Уважно розглянь його. Вивчи і запиши форму, яку він має, кольори та матеріали, з яких він виготовлений.

Форма

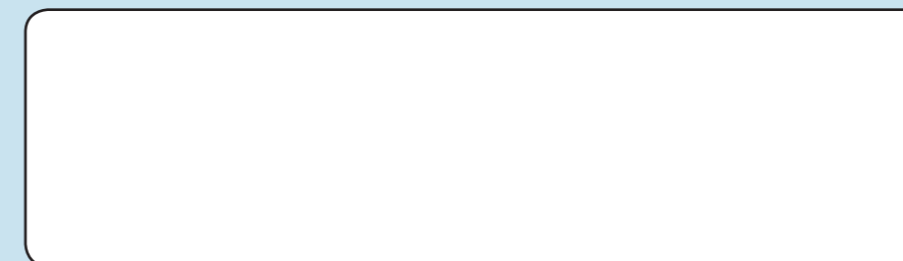
Кольори

Матеріал

3. Яку форму має смолоскип? Намалюй його.

4. Форма отвору, через який до полум'я буде надходити повітря, являє собою символ Канади. Назви цей символ і намалюй його.

Талісмани

Офіційними талісманами XXI зимових Олімпійських ігор обрані троє звіряток — Міга, Куатчі та Сумі. Це вигадані герої легенд народів західного узбережжя Канади. Вони є символом зв'язку і спорідненості світу людей, тварин і духів.

1. Уважно розглянь олімпійські талісмани — 2010. Згадай і запиши, що уособлює кожний з них.

Міга

Куатчі

Сумі

2. Поєднай лініями імена талісманів зі словами, що означають тваринку або інший об'єкт, котрий надихнув на його створення.

Міга	морський ведмедик
Куатчі	«дух тварин»
Сумі	«снігова людина»

3. Згадай і запиши найпопулярніший у Канаді вид спорту, яким захоплюється Куатчі.

.....

.....

4. Яку тварину і чому ти обрав би для талісмана?

.....

.....

.....

5. Напиши привітання олімпійцям, яке міг би передати їм твій талісман.

.....

.....

.....

6. Намалюй свій варіант талісмана і дай йому ім'я.

Олімпійське селище

Під час проведення Олімпійських ігор спортсмени і тренери мешкають в Олімпійському селищі, що спеціально споруджують і облаштовують. Уперше Олімпійське селище збудували на Іграх XI Олімпіади, що відбувалась у Берліні 1936 р.

1. Згадай, де розташовані олімпійські селища для учасників XXI зимових Олімпійських ігор? Запиши назви міст розташування Олімпійських селищ.

.....
.....
.....
.....

Зважаючи на розташування спортивних об'єктів, призначених для проведення змагань з певних видів спорту, і з метою створення комфортних умов для учасників Ігор, Організаційний комітет підготував два Олімпійських селища.

2. Поєднай лініями Олімпійські селища у Ванкувері і Вістлері з видами спорту, змагання з яких будуть відбуватися у цих містах.

Ванкувер

- Біатлон
- Бобслей
- Гірськолижний спорт
- Керлінг
- Ковзанярський спорт
- Лижні перегони
- Лижне двоборство
- Санний спорт
- Скелетон
- Сноубординг
- Стрибки з трампліна
- Фристайл
- Фігурне катання
- Хокей
- Шорт-трек

Вістлер

Канада

1. Канада розташована у Північній Америці. Вона є однією з найбільших країн світу. Скільки людей мешкає в Канаді?

.....

2. Канада — двомовна і розмаїта у культурному аспекті країна. Згадай і запиши, які мови визнані у Канаді офіційними?

.....

.....

3. Згадай, знайди на карті та запиши назви міст, де відбуватимуться XXI зимові Олімпійські ігри?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Олімпійські об'єкти

Для успішного проведення Олімпійських ігор у Канаді визначено низку спортивних об'єктів, на території яких відбудуться змагання.

1. Для проведення церемонії відкриття та закриття XXI зимових Олімпійських ігор визначено головну спортивну арену Канади. Яку назву вона має?

- Центр зимових видів спорту "UBC"
- "Дженерал Моторс Плейс"
- Стадіон "Бі-Сі Плейс"

2. Якою ти уявляєш головну спортивну арену XXI зимових Олімпійських ігор? Намалюй ескіз цього спортивного комплексу.

Вимоги до організаторів

Міжнародний олімпійський комітет висуває високі вимоги до умов проведення Олімпійських ігор.

1. Згадай і запиши вимоги до міста, яке претендує на право проведення Олімпійських ігор.

2. Назви головні причини забруднення довкілля під час проведення Олімпійських ігор.

3. У 1970 році у Ванкувері зародився всесвітній рух захисників довкілля. Згадай і запиши його назву.

У класі проведіть круглий стіл "Довкілля — наша спільна турбота". Порадьтеся, що ви можете зробити для оздоровлення довкілля.

Делегація України на XXI зимових Олімпійських іграх

Президент
Національного
олімпійського комітету
України, член МОК,
олімпійський чемпіон,
десятиразовий чемпіон
світу (6 — у
відкритих та 4 — у
закритих приміщеннях)
Герой України
Сергій Бубка

Делегацію спортсменів України у Ванкувері представляє Національний олімпійський комітет України.

Право участі у XXI зимових Олімпійських іграх вибороли 57 українських атлетів. Вони будуть змагатися у 11 видах спорту.

1. У яких видах спорту, на твою думку, наші атлети можуть здобути олімпійські медалі? Укажи ці види, а потім перевір своє передбачення.

.....
.....
.....
.....
.....

2. Намалюй портрет свого улюбленого спортсмена і напиши, в якому виді спорту він змагається.

3. Можливо, ти запропонуєш свій талісман для українських олімпійців? Намалюй його.

XXI зимові Олімпійські ігри. Ванкувер 2010

УЯВІТЬ, ЩО ЗИМОВІ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ ВІДБУДУТЬСЯ В НАШІЙ КРАЇНІ.

1. Створіть робочі групи і розпочніть підготовку таких ескізів:

- ✓ емблеми та гасла;
- ✓ смолоскипа;
- ✓ талісмана;
- ✓ медалі;
- ✓ форми учасників естафети олімпійського вогню;
- ✓ спортивних споруд;
- ✓ плану маршруту олімпійського вогню.

2. Влаштуйте конкурс на кращий проект організації Олімпійських ігор. Підсумки конкурсу та нагородження переможців проведіть на виставці-презентації проектів.

ПІДСУМУЙТЕ ОТРИМАНІ ЗНАННЯ.

У групах обговоріть та визначте:

- ✓ Які символи було використано під час підготовки і проведення Ігор?
- ✓ Про які традиції народів Канади ви дізналися?
- ✓ Яка чисельність населення Канади і які народи мешкають на її території?
- ✓ Чому Канада є двомовною країною?
- ✓ Які офіційні мови в Канаді?
- ✓ Що є символом Канади?
- ✓ Які природні зони існують на території Канади?
- ✓ Які рослини ростуть у Канаді?
- ✓ Які тварини мешкають на території Канади?
- ✓ Знайдіть на карті Канади місто Ванкувер і визначте шлях, яким до нього можна дістатись від вашого населеного пункту.
- ✓ Чому у кольоровій гамі емблеми, талісманів і форми учасників естафети олімпійського вогню XXI зимових Олімпійських ігор наявні синій, блакитний і зелений кольори?
- ✓ Які види спорту найпопулярніші у Канаді?
- ✓ Які традиційні страви канадської кухні вам відомі?
- ✓ Які страви і напої найулюбленіші у канадців?
- ✓ Які історико-культурні споруди Канади вам більше сподобались? Чим вони вас вразили?

Після обговорення у групах проведіть загальний захід "XXI зимові Олімпійські ігри. Канада — 2010", на якому кожна група презентує свої відповіді-дослідження. Обговорення можна закінчити офіційним прийомом із дотриманням сервірування столу та приготованими вами стравами канадської кухні.

Навчальне видання

**XXI зимові Олімпійські ігри.
Ванкувер 2010**

Авторський колектив:
БУЛАТОВА М. М. (керівник), ЄРМОЛОВА В. М., БЕЛОКУРОВ Д. В.

*Видано на замовлення Національного
олімпійського комітету України*